

No. 33425

**LITHUANIA
and
LATVIA**

**Agreement on the promotion and protection of investments.
Signed at Vilnius on 7 February 1996**

Authentic texts: Lithuanian, Latvian and English.

Registered by Lithuania on 11 December 1996.

**LITUANIE
et
LETONIE**

Accord relatif à la promotion et à la protection des investissements. Signé à Vilnius le 7 février 1996

Textes authentiques : lituanien, lettonien et anglais.

Enregistré par la Lituanie le 11 décembre 1996.

[LITHUANIAN TEXT — TEXTE LITUANIEN]

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS IR LATVIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS SUTARTIS DĖL INVESTICIJŲ SKATINIMO IR APSAUGOS

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Latvijos Respublikos Vyriausybė, toliau vadinamos "Susitariančiosiomis Šalimis",

- norėdamos plėtoti ekonominį bendradarbiavimą abiemis pusėms naudingomis sąlygomis,

- siekdamos sukurti palankias sąlygas vienos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijoms kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje,

- pripažindamos, kad tokių investicijų skatinimas ir abipusė apsauga bus palankios skatinti privataus verslo iniciatyvą bei prisidės prie abiejų Susitariančiųjų Šalių gerovės,

susitarė:

1 straipsnis

Sąvokos

Šios Sutarties tikslais:

1. Sąvoka "investicija" reiškia bet kurios rūšies turtą, investuotą vienos Susitariančiosios Šalies investitoriaus kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal Susitariančiosios Šalies, kurioje atliekama investicija, įstatymus ir kitus teisės aktus, ir ypač, nors ne išimtinai, apima:

a) kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą bei kitas turtines teises, tokias kaip hipoteka, užstatas, turto areštas ir analogiškas teises;

b) akcijas, obligacijas ir kitas dalyvavimo bendrovėje formas;

c) pretenzijas į pinigus, kuriuos naudojant buvo sukurta ekonominė vertė arba pretenzijas į bet kokią veiklą, turinčią ekonominę vertę;

d) autorines teises, pramoninės nuosavybės teises (tokias kaip patentai, prekių ženklai, pramoniniai pavyzdžiai ir modeliai, prekybiniai pavadinimai), know-how ir goodwill;

e) valstybinio organo suteiktą bet kurią teisę ekonominei veiklai atlikti, įskaitant koncesijas gamtinių išteklių žvalgybai, gavybai ir jų panaudojimui.

Bet kokš investuoto turto formos pakeitimas neturi įtakos investicijos kaip tokios traktavimui su sąlyga, kad tas pakeitimas yra padarytas pagal investiciją priimančiosios valstybės įstatymus.

2. Sąvoka "investitorius" reiškia:

a) Lietuvos Respublikos atžvilgiu:

(i) fizinius asmenis, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;

(ii) bet kurį ūkio subjektą, įsteigtą pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir įregistruotą Lietuvos Respublikos teritorijoje pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius įstatymus ir kitus teisės aktus;

b) Latvijos atžvilgiu:

(i) fizinius asmenis, turinčius Latvijos Respublikos pilietybę pagal Latvijos Respublikos įstatymus;

(ii) juridinius asmenis, įskaitant bendroves, korporacijas, verslo asociacijas ir kitas organizacijas, kurie turi pagrindinę buveinę Latvijos Respublikos teritorijoje ir yra sukurti ar įsteigti pagal Latvijos Respublikos įstatymus.

3. Sąvoka "pajamos" reiškia visas iš investicijų gautas sumas ir ypač, nors ne išimtinai, apima pelną, kapitalo apyvartos pajamas, palūkanas, dividendus ir autorinius honorarus.

Pajamos iš investicijų ir reinvesticijų apsaugomos ir traktuojamos taip pat, kaip ir pačios investicijos.

4. Sąvoka "teritorija" reiškia:

a) Lietuvos Respublikos atžvilgiu: Lietuvos Respublikos teritoriją, įskaitant teritorinę jūrą ir bet kurias jūrinius ar povandeninius plotus, kuriuose pagal tarptautinę teisę Lietuvos Respublika gali naudotis jūros dugno, žemės gelmių ir gamtinių resursų tyrinėjimo, eksploatacijos ir saugojimo teisėmis;

b) Latvijos Respublikos atžvilgiu: Latvijos Respublikos teritoriją, taip pat jūrinius plotus, įskaitant jūros dugną ir podirvį, esančius šalia teritorinių vandenų išorinių linijų, kuriuose pagal tarptautinę teisę Latvijos Respublika naudojami suverenomis tokių plotų gamtinių resursų tyrinėjimo ir eksploatacijos teisėmis.

2 straipsnis

Investicijų skatinimas ir priėmimas

Kiekviena Susitariančioji Šalis skatina kitos Susitariančiosios Šalies investitorius investuoti pirmosios Susitariančiosios Šalies teritorijoje ir pagal savo įstatymus ir kitus teisės aktus priima tokias investicijas.

3 straipsnis

Investicijų apsauga ir traktavimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis visada teisingai ir lygiaverčiai traktuoja kitos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijas, taip pat užtikrina jų visišką saugumą ir apsaugą savo teritorijoje.

Nei viena Susitariančioji Šalis vienašalėmis ar diskriminacinėmis priemonėmis netrukdo kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams valdyti, palaikyti, naudoti, pasinaudoti ar disponuoti investicijomis.

2. Kiekviena Susitariančioji Šalis pagal savo įstatymus ir tarptautines sutartis traktuoja kitos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijas ne mažiau palankiai, negu bet kurios trečiosios Valstybės investitorių investicijas.

3. Šio straipsnio nuostatos nėra sudarytos taip, kad viena Susitariančioji Šalis privalėtų taikyti kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams palankumą, lengvatą ar privilegijas tokias pat, kokias ji teikia bet kurios trečiosios Valstybės investitoriams dėl:

a) esamo ar būsimo dalyvavimo muitų sąjungoje, bendroje rinkoje, laisvos prekybos zonoje, ekonominėje sąjungoje ar bet kuriose kitose regioninio ekonominio bendradarbiavimo formose;

b) esančių ar būsimų dvigubo apmokestinimo išvengimo sutarčių arba kitų su apmokestinimu susijusių susitarimų.

4 straipsnis

Ekspropriacija ir kompensacija

1. Nei viena iš Susitariančiųjų Šalių neeksproprijuoja, nenacionalizuoja vienos Susitariančiosios Šalies investitorių investicijų kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje ar nesiima panašių priemonių (toliau vadinama "ekspropriacija"), išskyrus, kai:

a) tokia ekspropriacija atliekama įstatymų nustatyta tvarka visuomenės poreikiams;

- b) tokia ekspropriacija yra nediskriminacinė;
- c) yra suteikiama nedelsiama, adekvati ir veiksminga kompensacija.

2. Kompensacija minima šio straipsnio 1 dalies (c) punkte atitinka eksproprijuotų investicijų rinkos vertę, buvusią prieš pat ekspropriaciją arba kai artėjanti ekspropriacija tapo viešai žinoma, ir yra išmokama nepagrįstai neatidėliojant. Į kompensaciją įeina palūkanos, skaičiuojamos nuo ekspropriacijos datos pagal LIBOR kursą. Kompensacija turi būti veiksmingai realizuojama ir laisvai pervedama.

3. Investitoriai, kurių turtas eksproprijuojamas, turi teisę į neatidėliotiną atitinkamų kitos eksproprijuojančiosios Susitariančiosios Šalies teisminių ar administracinių institucijų atliekamą peržiūrą, nustatyti, ar tokia ekspropriacija ir vėlesnė jos kompensacija atitinka šio straipsnio principus ir eksproprijuojančiosios Susitariančiosios Šalies įstatymus.

4. Vienos Susitariančiosios Šalies investitoriai, kurie patiria nuostolius dėl savo investicijų kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje dėl karo, ypatingos padėties įvedimo, sukilimo, maišto, ar kitų panašių įvykių, yra traktuojami tos kitos Susitariančiosios Šalies ne mažiau palankiai, negu bet kurios trečiosios Valstybės investitoriai. Bet kokia sekanti iš tai kompensacija yra išmokama nepagrįstai neatidėliojant ir yra laisvai pervedama.

5 straipsnis

Pervedimai

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis užtikrina kitos Susitariančiosios Šalies investitoriams, nepagrįstai neatidėliojant, laisvai konvertuojama valiuta pervedimą sumų, susijusių su investicijomis, ypač:

- a) kapitalo bei papildomų sumų investicijoms palaikyti ar plėsti;
- b) pajamų, pelno, palūkanų, dividendų ir kitų einamųjų įplaukų;
- c) įplaukų, gautų visiškai arba iš dalies likvidavus investicijas;
- d) lėšų, skirtų reguliariai gaunamoms ir dokumentais įformintoms, su investicijomis tiesiogiai susijusioms paskoloms apmokėti;
- e) kompensacijų, numatytų 4 straipsnyje;
- f) vienos Susitariančiosios Šalies piliečių, kuriems yra leista dirbti su investicijomis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, uždarbių.

2. Pervedimai laisvai konvertuojama valiuta yra atliekami nepagrįstai neatidėliojant pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo atlikta investicija, nustatytą tvarką.

3. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytiems pervedimams taikyti tokį pat palankų režimą, kuris taikomas bet kurios trečiosios Valstybės investitorių pervedimams, susijusiems su investicijomis.

6 straipsnis

Subrogacija

1. Jeigu viena iš Susitariančiųjų Šalių ar jos paskirta Agentūra ("pirmoji Susitariančioji Šalis") apmoka pagal garantiją, kurią buvo suteikusi kitos Susitariančiosios Šalies ("antrosios Susitariančiosios Šalies") teritorijoje esančiai investicijai, antroji Susitariančioji Šalis pripažįsta:

a) kompensaciją gavusios šalies visų teisių ir pretenzijų perdavimą pirmajai Susitariančiajai Šaliai pagal įstatymą arba teisinį sandorį, ir

b) kad subrogacijos būdu gautomis teisėmis ir pretenzijomis pirmoji Susitariančioji Šalis naudojasi tokiu pat lygiu, kaip ir kompensaciją gavusi šalis.

2. Pirmoji Susitariančioji Šalis įgauna teisę visais atvejais būti vienodai traktuojama:

a) dėl jos subrogacijos būdu gautų teisių ir pretenzijų, ir

b) dėl gautų apmokėjimų, susijusių su tokiomis teisėmis ir pretenzijomis,

kaip turėjo teisę pagal šią Sutartį būti traktuojama kompensaciją gavusi šalis už padarytas investicijas ir su jomis susijusias pajamas.

7 straipsnis

Ginčai tarp vienos Susitariančiosios Šalies ir kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus

1. Pranešimas apie ginčą dėl investicijų tarp vienos iš Susitariančiųjų Šalių ir kitos Susitariančiosios Šalies investitoriaus pateikiamas raštu. Jame investitorius turi pateikti Susitariančiajai Šaliai, kurios teritorijoje atlikta investicija, išsamią informaciją. Jeigu įmanoma, šalys stengiasi išspręsti nesutarimus draugiško susitarimo būdu.

2. Jei po raštiško pranešimo, nurodyto šio straipsnio 1 dalyje, tokio ginčo nepavyko išspręsti per šešis mėnesius, bet kuriai šaliai paprašius ir pagal investitoriaus pasirinkimą ginčas yra perduodamas spręsti:

- *ad hoc* arbitražiniam teismui, sudaromam pagal Jungtinių Tautų tarptautinės prekybos teisės komisijos (UNCITRAL) arbitražo taisyklės, priimtas 1976 metais; arba

- Tarptautiniam investicinių ginčų sprendimo centrui (ICSID), veikiančiam pagal 1965 m. Konvenciją dėl investicinių ginčų tarp atskirų valstybių ir kitų valstybių piliečių sprendimo pagal ICSID Arbitražo teismo tvarkos taisykles, jeigu abi Susitariančiosios Šalys yra prisijungusios prie šios Konvencijos.

3. Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi abiemis ginčo šalims. Kiekviena Susitariančioji Šalis vykdo sprendimus pagal savo įstatymus ir pagal 1958 m. Niujorko Konvenciją dėl užsienio arbitražinių sprendimų pripažinimo ir vykdymo (Niujorko Konvencija), jeigu abi Susitariančiosios Šalys yra šios Konvencijos narės. Arbitražas vyksta Valstybėje, kuri yra Niujorko Konvencijos narė.

8 straipsnis

Ginčai tarp Susitariančiųjų Šalių

1. Bet kuris ginčas tarp Susitariančiųjų Šalių dėl šios Sutarties aiškinimo ar taikymo, kiek tai įmanoma, sprendžiamas diplomatiniais kanalais.

2. Jeigu Susitariančiosios Šalys negali susitarti per šešis mėnesius nuo ginčo tarp jų pradžios, tai jis, bet kuriai Susitariančiajai Šaliai paprašius, gali būti perduotas Arbitražiniam teismui.

3. Arbitražinis teismas sudaromas kiekvienu atskiru atveju tokiu būdu. Per du mėnesius nuo datos, kai viena iš Susitariančiųjų Šalių gavo pranešimą iš kitos Susitariančiosios Šalies apie prašymą ginčą perduoti spręsti arbitražui, kiekviena Susitariančioji Šalis paskiria po vieną arbitražą. Šie du arbitražai dviejų mėnesių laikotarpyje išsirenka trečiąjį arbitražą, kuris yra trečiosios Valstybės pilietis. Pastarasis arbitražas, pritarus abiemis Susitariančiosioms Šalims, tampa Arbitražinio teismo Pirmininku.

4. Jeigu per laikotarpius, nurodytus šio straipsnio 3 dalyje, Arbitražinis teismas nebuvo sudarytas, nesant kito susitarimo, bet kuri Susitariančioji Šalis gali kreiptis į Tarptautinio Teismo Prezidentą, prašydama atlikti reikiamus paskyrimus. Jeigu Prezidentas yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba negali atlikti minėtos funkcijos dėl kitų priežasčių, atlikti reikalingus paskyrimus yra kviečiamas Tarptautinio Teismo Viceprezidentas. Jeigu Viceprezidentas yra vienos iš Susitariančiųjų Šalių pilietis arba jis taip pat negali atlikti nurodytų funkcijų, tai kreipiamasi į kitą pagal vyresnybę Tarptautinio Teismo narį, kuris nėra kurios nors iš Susitariančiųjų Šalių pilietis, atlikti reikalingus paskyrimus.

5. Arbitražinis teismas, vadovaudamasis šios Sutarties nuostatomis ir tarptautinės teisės normomis, pats nustato savo darbo tvarką. Arbitražinis teismas sprendimus priima balsų dauguma. Arbitražo sprendimai yra galutiniai ir privalomi abiemis Susitariančiosioms Šalims.

6. Kiekviena Susitariančioji Šalis apmoka savo Arbitražinio teismo nario ir jos atstovavimo arbitražo procese išlaidas; Pirmininko ir kitas išlaidas abi Susitariančiosios Šalys dengia po lygiai. Tačiau Arbitražinis teismas gali nuspręsti,

kad didesnę išlaidų dalį turi padengti viena iš dviejų Susitariančiųjų Šalių ir toks sprendimas privalomas abiem Susitariančiosioms Šalims.

9 straipsnis

Didesnio palankumo sąlygos

Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies vidaus įstatymai arba įsipareigojimai pagal tarptautinę teisę, galiojantys dabar ar priimti vėliau teikia kitos Susitariančiosios Šalies investorių investicijoms palankesnes sąlygas negu šios Sutarties sąlygos, tai taikomos tos palankesnės sąlygos.

10 straipsnis

Konsultacijos ir pasikeitimas informacija

Bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu kita Susitariančioji Šalis nedelsdama turi sutikti surengti konsultacijas dėl šios Sutarties sąlygų aiškinimo ar taikymo. Bet kurios Susitariančiosios Šalies prašymu turi būti keičiamasi informacija, susijusia su įstatymais, norminiais aktais, sprendimais, administracine praktika ar procedūromis ar politika, kurią kita Susitariančioji Šalis gali taikyti šioje Sutartyje aptartoms investicijoms.

11 straipsnis

Pataisos

Šios Sutarties įsigaliojimo metu arba bet kuriuo metu vėliau šios Sutarties nuostatos gali būti keičiamos tokiu būdu, kaip susitaria Susitariančiosios Šalys. Pataisos įsigalioja tada, kai Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai apie visų tų pataisų įsigaliojimui reikalingų konstitucinių procedūrų įvykdymą.

12 straipsnis

Sutarties įsigaliojimas, trukmė ir nutraukimas

1. Ši Sutartis įsigalioja nuo tos datos, kai Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai apie tai, kad visi konstituciniai reikalavimai, būtini kad ši Sutartis įsigaliojotų, yra įvykdyti.

2. Ši Sutartis sudaryta penkiolikos (15) metų laikotarpiui. Pasibaigus šiam 15 metų periodui, ji galios ir toliau, kol nepraeis 12 mėnesių po dienos, kada viena iš Susitariančiųjų Šalių raštu pranešė kitai apie šios Sutarties nutraukimą.

3. Investicijoms, atliktoms iki šios Sutarties nutraukimo, dar penkiolika (15) metų tebegalioja šios Sutarties 1-11 straipsnių nuostatos.

Sudaryta Vilniaje 1996 m. vasario 7 d. dviem egzemplioriais, kiekvienas jų lietuvių, latvių ir anglų kalbomis, visi tekstai vienodos teisinės galios. Kilus nesutarimams, remtis tekstu anglų kalba.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
vardu:

Latvijas Respublikos Vyriausybės
vardu:

[LATVIAN TEXT — TEXTE LETTONIEN]

LIETUVAS REPUBLIKAS VALDĪBAS UN LATVIJAS REPUBLIKAS
VALDĪBAS LĪGUMS PAR IEGULDĪJUMU VEICINĀŠANU UN
AIZSARDZĪBU

Lietuvas Republikas valdība un Latvijas Republikas valdība, turpmāk
dēvētas par "Līgumslēdzējām Pusēm",

vēlēdamās veicināt ekonomisko sadarbību uz abpusēji izdevīgiem pamatiem,

nolūkā radīt labvēlīgus apstākļus ieguldījumiem, ko vienas Līgumslēdzējas Puses
ieguldītāji izdara otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā,

atzīstot, ka šādu ieguldījumu veicināšana un savstarpēja aizsardzība kalpos par stimulu
uzņēmējdarbībai un veicinās abu Līgumslēdzēju Pušu labklājību,

vienojušās par sekojošo:

1. pants

Termini

Šī Līguma kontekstā:

1. Termins "ieguldījums" nozīmē visu veidu aktīvus, kurus vienas Līgumslēdzējas
Puses ieguldītājs ieguldījis otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā atbilstoši tās
likumdošanai, un tai skaitā, bet ne tikai ietilpst:

a) kustamais un nekustamais īpašums, kā arī jebkura cita veida īpašuma tiesības, tai
skaitā hipotēkas, ķīlu zīmes, mantiskās vērtības apgrūtinājumi un līdzīgas tiesības;

b) akcijas, vērtspapīri un jebkura cita veida mantiska līdzdalība uzņēmējsabiedrībā;

c) īpašuma tiesības uz naudu, kas tikusi izmantota, lai radītu ekonomisku vērtību, vai
arī īpašuma tiesības uz jebkura cita veida darbību, kurai ir ekonomiska vērtība;

d) autortiesības, rūpnieciskā īpašuma tiesības (tādas kā patenti, preču zīmes,
rūpnieciskais dizains un modeļi, preču nosaukumi), "know-how" un "good-will";

e) jebkādas tiesības veikt ekonomiska rakstura darbību, ko apstiprinājušas valsts varas iestādes, tai skaitā koncesijas uz dabas resursu izpēti, ieguvi un izmantošanu.

Jebkāda veida izmaiņas ieguldījumu formā nevar būt par iemeslu, lai mainītu to kā ieguldījumu statusu, bet tikai tādā gadījumā, ja šādas izmaiņas veiktas saskaņā ar ieguldījumu pieņēmējas valsts likumdošanu.

2. Termins "ieguldītājs" apzīmē:

a) Latvijā :

i) fiziskas personas, kurām ir Latvijas Republikas pilsonība saskaņā ar tās likumdošanu;

ii) juridiskas personas, to skaitā uzņēmējsabiedrības, korporācijas, biznesa asociācijas un citas organizācijas, kuru galvenie biroji atrodas Latvijas Republikas teritorijā, kā arī, kas ir dibināti vai izveidoti saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu;

b) Lietuvā :

i) fiziskas personas, kurām ir Lietuvas Republikas pilsonība saskaņā ar Lietuvas Republikas likumdošanu;

ii) jebkurš uzņēmums, kas par tādu tiek atzīts saskaņā ar Lietuvas Republikas likumdošanu, kā arī, kas reģistrēts Lietuvā saskaņā ar tās likumdošanu.

3. Termins "ieņēmumi" nozīmē visus līdzekļus, kas iegūti no ieguldījuma, un tai skaitā, bet ne tikai, ietver peļņu, kapitāla pieaugumus, procentus, dividendes un autora honorārus. No ieguldījumiem un atkārtotiem ieguldījumiem gūtiem ieņēmumiem tiek piemērota tāda pati aizsardzība un režīms kā sākotnējiem ieguldījumiem.

4. Termins "teritorija" apzīmē :

a) Latvijā : Latvijas Republikas teritoriju, tai skaitā jūras teritorijas, ieskaitot jūras gultni un augsnes apakškārtu, kas atrodas zem teritoriālajiem ūdeņiem, vai kādai no minētajām teritorijām, kurā Latvijas Republika saskaņā ar starptautiskām tiesībām realizē savas suverēnās tiesības ar mērķi pētīt un izmantot šo zonu dabas resursus;

b) Lietuvā : Lietuvas Republikas teritoriju, ieskaitot teritoriālos piekrastes ūdeņus, un jebkuru jūras un zemūdens teritoriju, kurā Lietuvas Republika saskaņā ar starptautiskām tiesībām realizē savas tiesības ar mērķi pētīt, iegūt un saglabāt jūras gultni, tās dzīles un dabas resursus.

2. Pants

Ieguldījumu veicināšana un pieņemšana

Abām Līgumslēdzējām Pusēm jāveicina, lai otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītāji veiktu ieguldījumus tās teritorijā, kā arī jāpieņem šādi ieguldījumi saskaņā ar tās likumdošanu.

3. Pants

Ieguldījumu aizsardzība un tiem piemērojamais režīms

1. Abām Līgumslēdzējām Pusēm visos gadījumos jānodrošina otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju ieguldījumiem taisnīga un līdztiesīga attieksme, kā arī jānodrošina savā teritorijā ieguldījumu pilnīga drošība un aizsardzība.

Neviena no Līgumslēdzējām Pusēm nepiemēro patvaļīgus vai cita veida diskriminējošus pasākumus, lai traucētu otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju izdarīto ieguldījumu pārvaldi, apsaimnīkošanu, uzturēšanu vai atsavināšanu.

2. Abām Līgumslēdzējām Pusēm saskaņā ar to likumdošanu un starptautiskajiem līgumiem jāpiemēro otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju ieguldījumiem režīms, kas nav mazāk labvēlīgs kā tas, kas tiek nodrošināts kādas trešās valsts ieguldītāju ieguldījumiem.

3. Šī Panta noteikumi netiek izmantoti, lai piespiestu vienu Līgumslēdzēju Pusi attiecināt uz otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītājiem jebkāda veida režīmu, priekšrocības vai privilēģijas, kuras tiek piemērotas kādas trešās valsts ieguldītājiem saskaņā ar:

a) visa veida jau pastāvošo vai nākotnē paredzamo muitas ūniju, kopējā tirgus, brīvo tirdzniecības zonu vai citu reģionālās ekonomiskās sadarbības formu ;

b) jebkuru priekšrocību, ko rada jau pastāvoši vai nākotnē paredzami līgumi par nodokļu dubultās uzlikšanas novēršanu vai jebkura cita vienošanās, kas attiecas uz nodokļu uzlikšanu.

4. Pants

Ekspropriācija un kompensācija

1. Nevienas Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju ieguldījumi otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā nedrīkst tikt ekspropriēti, nacionalizēti vai pakļauti līdzīgām darbībām, (turpmāk dēvētas par ekspropriāciju), ja vien :

a) šāda ekspropriācija notiek valstisku mērķu dēļ un saskaņā ar likumā paredzēto kārtību;

b) šāda ekspropriācija notiek bez diskriminācijas;

c) nekavējoties tiek izmaksāta adekvāta un efektīva kompensācija.

2. Šādai kompensācijai, kura minēta šī Panta 1. punkta c) apakšpunktā jālīdzinās ekspropriēto ieguldījumu tirgus vērtībai brīdī pirms to ekspropriācijas vai, pirms ekspropriācijas fakts kļuvis publiski zināms, un šī kompensācija jāizmaksā bez nevajadzīgas kavēšanās. Šai kompensācijai jāietver procenti, ko, sākot ar ekspropriācijas datumu, aprēķina saskaņā ar LIBOR kursu. Kompensācijai jābūt efektīvi realizējamai un brīvi pārvedamai.

3. Ieguldītājiem, kuru aktīvi ekspropriēti, ir tiesības no ekspropriētājas Līgumslēdzējas Puses attiecīgajām juridiskajām vai administratīvajām varas iestādēm pieprasīt tūlītēju novērtējumu, lai noteiktu vai šāda ekspropriācija, kā arī jebkāda kompensācija izdarīta saskaņā ar šajā Pantā noteiktajiem principiem un ekspropriētājas Līgumslēdzējas Puses likumdošanu.

4. Gadījumā, ja kādas Līgumslēdzējas Puses ieguldītāji attiecībā uz viņu ieguldījumiem cieš zaudējumus, kuru iemesls ir karš, ārkārtas stāvokļa ieviešana valstī, sacelšanās, nemieri vai citi līdzīga rakstura notikumi otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, otrai Līgumslēdzējai Puse jāpiemēro šis valsts ieguldītājiem ne mazāk labvēlīgs režīms kā tas, kāds tiek attiecināts uz jebkuras trešās valsts ieguldītājiem. Jebkura kompensācija attiecībā uz minēto jāizmaksā bez nevajadzīgas kavēšanās un tai jābūt brīvi pārvedamai.

5. Pants

Pārvedumi

1. Katrai Līgumslēdzējai Pusei jānodrošina otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītājiem ar ieguldījumiem saistīto maksājumu brīvi pārvedumi, kas tiek izdarīti brīvi konvertējamā valūtā bez nevajadzīgas kavēšanās. Starp šādiem pārvedumiem īpaši minami:

a) kapitāls un papildlīdzekļi, kas nepieciešami ieguldījuma uzturēšanai vai palielināšanai;

b) ienākumi, peļņa, procenti, dividendes un citi tekošie ienākumi;

c) ienākumi no pilnīgas vai daļējas ieguldījumu likvidācijas.

d) regulāri aizdevumu pamatmaksājumi, kas tiek regulāri aprēķināti, dokumentos noformēti un kuriem ir tiešs sakars ar ieguldījumu;

c) kompensācija, kas noteikta 4. pantā.

f) to vienas Līgumslēdzējas Puses fizisko personu atalgojums, kurām otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā atļauts strādāt ar ieguldījumu.

2. Pārvedumi brīvi konvertējamā valūtā tiek izdarīti bez nevajadzīgas kavēšanās saskaņā ar procedūram, kuras noteikusi tā Līgumslēdzēja Puse, kuras teritorijā ieguldījums izdarīts.

3. Līgumslēdzējas Puses apņemas piešķirt šī Panta 1. un 2. punktā noteiktajiem pārvedumiem tikpat labvēlīgu režīmu kā to, kāds tiek piešķirts ar jebkuras trešās valsts ieguldītāju ieguldījumiem saistītajiem pārvedumiem.

6. Panta

Aizvietošanas princips

1. Gadījumā, ja viena Līgumslēdzēja Puse vai tās pilnvarota iestāde (Pirmā Līgumslēdzēja Puse) saskaņā ar garantiju, ko tā sniegusi attiecībā uz ieguldījumiem, kas ieguldīti otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, izdara maksājumus, otrajai Līgumslēdzējai Pusei jāatzīst:

a) puses visa veida tiesību vai pretenziju nodošanu pirmajai Līgumslēdzējai Pusei vai nu saskaņā ar likumdošanu, vai likumdošanai atbilstoša pārveduma ietvaros, kā arī tas,

b) ka pirmajai Līgumslēdzējai Pusei saskaņā ar aizvietošanas principu ir tiesības pārņemt šādas tiesības un celt pretenzijas tādā pašā mērā, kādā to varētu puse, kas nodevusi garantiju.

2. Pirmajai Līgumslēdzējai Pusei jebkuros apstākļos tiek nodrošināts tāds pats statuss attiecībā uz:

a) tiesībām un prasībām, kas iegūtas pateicoties šim aizvietojumam un

b) jebkuriem maksājumiem, kas tiek saņemti saskaņā ar tām tiesībām un prasībām, kuras pusei, kas nodevusi garantiju ir jāsaņem saskaņā ar šo Līgumu attiecībā uz minētajiem ieguldījumiem un ar tiem saistītajiem ienākumiem.

7. Pants

Ieguldījumu strīdi starp vienu Līgumslēdzēju Pusi un otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju

1. Paziņojums par strīdu starp vienu Līgumslēdzēju Pusi un otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju attiecībā uz ieguldījumiem, tiek izdarīts rakstveidā.

Tam jāietver ieguldītāja sagatavots detalizēts apraksts, kas adresēts tai Līgumslēdzējai Pusei, kuras teritorijā izdarīts ieguldījums. Ja iespējams, puses cenšas atrisināt savas domstarpības draudzīgas vienošanās ceļā.

2. Gadījumā, ja šādu strīdu nav iespējams atrisināt draudzīgā ceļā sešu mēnešu laikā no dienas, kad iesniegts 1. punktā raksturotais paziņojums, pēc jebkuras puses prasības un pēc ieguldītāja izvēles strīdu jāiesniedz izskatīšanai vai nu:

a) īpaši izveidotai (ad hoc) šķīrējtiesai, kas izskata strīdu saskaņā ar ANO Starptautiskās tirdzniecības noteikumu komitejas (UNCITRAL) 1976. gadā pieņemtajiem šķīrējtiesas noteikumiem, vai arī,

b) Starptautiskajam ieguldījumu strīdu izskatīšanas centram (ICSID), kas izveidots saskaņā ar 1965. gada Konvenciju par ieguldījumu strīdu izskatīšanu starp valstīm un citu valstu pilsoņiem, strīda izskatīšanai saskaņā ar ICSID šķīrējtiesas procedūras noteikumiem gadījumos, kad abas Līgumslēdzējas Puses pievienojušās minētajai Konvencijai.

3. Šķīrējtiesas lēmumi ir galīgi un saistoši abām strīda pusēm. Katrai Līgumslēdzējai Pusei jāpilda šķīrējtiesas lēmumus saskaņā ar tās likumdošanu un saskaņā ar 1958. gada Apvienoto Nāciju Konvenciju " Par ārzemju šķīrējtiesas lēmumu atzīšanu un izpildīšanu " (Ņujorkas konvencija), ja Līgumslēdzējas Puses pievienojušās minētajai konvencijai. Šķīrējtiesai jānotiek valstī, kura ir pievienojusies Ņujorkas konvencijai.

8. Pants

Strīdi starp Līgumslēdzējām Pusēm

1. Jebkurš strīds starp Līgumslēdzējām Pusēm attiecībā uz šī Līguma interpretāciju vai piemērošanu, cik tālu tas iespējams, jākārto, izmantojot diplomātiskos kanālus.

2. Gadījumā, ja Līgumslēdzējām Pusēm neizdodas panākt savstarpēju vienošanos sešu mēnešu laikā no strīda uzsākšanas, pēc vienas Līgumslēdzējas Puses lūguma strīdu jānodod izskatīšanai šķīrējtiesā.

3. Šādas šķirējtiesas veidošana notiek katram atsevišķam gadījumam sekojošā veidā. Divu mēnešu laikā no datuma, kad viena no Līgumslēdzējām Pusēm saņēmusi lūgumu par strīda izskatīšanu šķirējtiesā, katrai Līgumslēdzējai Pusei jāieceļ viens šķirējtiesnesis. Šie divi šķirējtiesneši turpmāko divu mēnešu laikā kopīgi izraugās trešo šķirējtiesnesi, kas ir kādas trešās valsts pilsonis. Šis trešais šķirējtiesnesis izpilda šķirējtiesas priekšsēdētāja pienākumus no tā brīža, kad to akceptē abas Līgumslēdzējas Puses.

4. Gadījumā, ja šķirējtiesa netiek izveidota laikā, kas minēts šā Panta 3. punktā, kā arī, ja nav panākta nekāda cita vienošanās, jebkura Līgumslēdzēja Puse var lūgt Starptautiskās tiesas prezidentu veikt jebkuras nepieciešamās nozīmēšanas. Ja Prezidents ir kādas Līgumslēdzējas Puses pilsonis vai arī, ja viņš nespēj veikt minēto funkciju citu iemeslu dēļ, veikt nepieciešamās nozīmēšanas jāaicina viceprezidents. Ja viceprezidents ir kādas Līgumslēdzējas Puses pilsonis vai ja viņš (viņa) citu iemeslu dēļ nespēj izpildīt minēto funkciju, veikt nepieciešamās nozīmēšanas jālūdz tam Starptautiskās tiesas loceklim, kurš ir nākamais pēc vecākuma un kuram nav nevienas Līgumslēdzējas Puses pilsonības.

5. Par tiesas procesuālo kārtību lemj pati šķirējtiesa saskaņā ar šī Līguma noteikumiem un saskaņā ar starptautiskajām tiesībām. Šķirējtiesa savus lēmumus pieņem ar balsu vairākumu. Šķirējtiesas lēmumi ir galīgi un saistoši abām Līgumslēdzējām Pusēm.

6. Katrai Līgumslēdzējai Pusei jāapmaksā sava šķirējtiesneša un tā pārstāvniecības šķirējtiesā izdevumi; priekšsēdētāja izdevumi un pārējās izmaksas līdzīgās daļās jāsedz abām Līgumslēdzējām Pusēm. Vienlaikus šķirējtiesai ir tiesības pieņemt lēmumu, ka viena no Līgumslēdzējām Pusēm segs lielāku izdevumu daļu, un šāds lēmums ir saistošs abām Līgumslēdzējām Pusēm.

9. Panta

Labvēlīgāku nosacījumu piemērošana

1. Gadījumā, ja viena Līgumslēdzēja Puse saskaņā ar tās likumdošanu vai saskaņā ar starptautiskām līgumsaistībām, kas jau pastāv vai tiek nodibinātas vēlāk, paredz uz otras Līgumslēdzējas Puses ieguldītāju veiktajiem ieguldījumiem attiecināt nosacījumus, kas ir labvēlīgāki par tiem, kurus paredz šis Līgums, tad piemērojami tie nosacījumi, kas ir labvēlīgāki.

10. Panta

Konsultācijas un informācijas apmaiņa

Katra Līgumslēdzēja Puse pēc otras Līgumslēdzējas Puses lūguma nekavējoties piekrist konsultācijām attiecībā uz šī Līguma interpretāciju vai piemērošanu. Pēc jebkuras Līgumslēdzējas Puses lūguma notiek informācijas apmaiņa attiecībā uz otras

Līgumslēdzējas Puses likumu, noteikumu, lēmumu, administratīvu procedūru vai politikas piemērošanu ieguldījumiem, uz kuriem attiecas šis Līgums.

11. pants

Labojumi

No šī Līguma spēkā stāšanās brīža vai arī jebkad vēlāk, šī Līguma noteikumi var tikt laboti tādā veidā, par kādu vienojušās abas Līgumslēdzējas Puses. Šādi labojumi stājas spēkā no brīža, kad Līgumslēdzējas Puses informējušas viena otru, ka visas nepieciešamās konstitucionālās prasības, lai tie stātos spēkā, izpildītas.

12. pants

Līguma stāšanās spēkā, darbības ilgums un izbeigšanās

1. Šis Līgums stājas spēkā no dienas, kad Līgumslēdzējas Puses paziņojušas viena otrai, ka visas nepieciešamās konstitucionālās prasības, lai šis Līgums stātos spēkā, ir izpildītas.

2. Šis Līgums paliks spēkā piecpadsmit (15) gadus. Tas būs spēkā vēl pēc tam un divpadsmit mēnešus no tā brīža, kad kāda no Līgumslēdzējām Pusēm rakstveidā informēs otru Līgumslēdzēju Pusi par savu nodomu lauzt šo līgumu.

3. Attiecībā uz ieguldījumiem, kas izdarīti pirms šī Līguma laušanas datuma, Līguma noteikumi, kas ietverti no 1. līdz 11. pantam paliek spēkā uz piecpadsmit (15) gadu ilgu termiņu, ko skaita no šī datuma.

Parakstīts divos eksemplāros.....199.....g. lietuviešu, latviešu un angļu valodā, un visi teksti ir vienlīdz autentiski. Gadījumā, ja rodas domstarpības par šī teksta interpretāciju, par pamatu tiek ņemts teksts angļu valodā.

Lietuvas Republikas valdības
vārdā :

Latvijas Republikas valdības
vārdā :

AGREEMENT¹ BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC
OF LITHUANIA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC
OF LATVIA ON THE PROMOTION AND PROTECTION OF IN-
VESTMENTS

The Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Latvia, hereinafter referred to as the Contracting Parties,

- desiring to strengthen economic cooperation on mutually advantageous conditions,

- determined to establish favourable conditions for investment by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party,

- recognizing that the promotion and reciprocal protection of such investments will be conducive to the stimulation of the individual business initiative and the flow of prosperity in both Contracting Parties,

have agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Agreement:

1. The term "investment" shall mean every kind of asset, invested by an investor of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party, provided that the investment has been made in accordance with the laws and regulations of the other Contracting Party, and shall include in particular, though not exclusively:

a) movable and immovable property as well as any other property rights, such as mortgages, liens and pledges, and similar rights;

b) shares, bonds and other kinds of interest in companies;

c) claims to money which has been used to create an economic value or claims to any performance having an economic value;

¹ Came into force on 23 July 1996 by notification, in accordance with article 12.

d) copyrights, industrial property rights (such as patents, trade marks, industrial designs and models, trade names), know-how and good-will;

e) any right to conduct economic activities conferred by state authorities, including concessions to search for, extract and exploit natural resources.

Any alteration of the form in which assets are invested shall not affect their character as investment, provided such an alteration is made in accordance with the host country's laws.

2. The term "investor" means:

a) in respect of the Republic of Lithuania:

(i) natural persons who are nationals of the Republic of Lithuania according to the laws of the Republic of Lithuania;

(ii) any entity constituted under the laws of the Republic of Lithuania and registered in the territory of the Republic of Lithuania in conformity with its laws and regulations;

b) in respect of Latvia:

(i) natural persons having the nationality of the Republic of Latvia, in accordance with its laws;

(ii) legal persons, including companies, corporations, business associations and other organizations, which have a main office in the territory of the Republic of Latvia and are incorporated or constituted in accordance with the law of the Republic of Latvia.

3. The term "returns" means all amounts produced by an investment and in particular, though not exclusively, includes profits, capital gains, interest, dividends and royalties.

Returns from investment and from re-investment shall enjoy the same protection and treatment as investment.

4. The term "territory" means:

a) in respect of the Republic of Lithuania: the territory of the Republic of Lithuania, including the territorial sea and any maritime or submarine area within which the Republic of Lithuania may exercise, in accordance with international law, rights for the purpose of exploration, exploitation and preservation of the sea-bed, sub-soil and natural resources;

b) in respect of the Republic of Latvia: the territory of the Republic of Latvia, as well as maritime areas, including the sea bed and subsoil adjacent to the outer limit of the territorial sea of either of the above territories, over which the Republic of Latvia exercises, in accordance with international law, sovereign rights for the purpose of exploration and exploitation of natural resources of such areas.

Article 2

Promotion and Admission of Investment

Each Contracting Party shall encourage investors of the other Contracting Party to make investments in its territory and shall admit such investments in accordance with its laws and regulations.

Article 3

Protection and Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall at all times ensure fair and equitable treatment of the investments made by investors of the other Contracting Party as well as their full security and protection in its territory.

Neither Contracting Party shall by arbitrary or discriminatory measures impair the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments made by investors of the other Contracting Party.

2. Each Contracting Party, subject to its laws and international agreements, shall accord to the investments made by investors of the other Contracting Party treatment no less favourable than that accorded to the investments made by investors of any third State.

3. The provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege extended to the investors of any third State by virtue of:

a) any existing or future customs union, common market, free trade area, economic union or other forms of regional economic co-operation;

b) any advantages accorded by now existing or future agreements relating to avoidance of double taxation or any other arrangement relating to taxation.

Article 4

Expropriation and Compensation

1. Neither Contracting Party shall expropriate, nationalize or take similar measures (hereinafter referred to as "expropriation") against investments of investors of the other Contracting Party in its territory, unless:

a) such expropriation is in the public interest and legal procedure is applied;

- b) such expropriation is carried out without discrimination;
- c) prompt, adequate and effective compensation is given.

2. The compensation mentioned in point (c) of the paragraph (1) of this Article shall be equivalent to the market value of the expropriated investments immediately before the expropriation occurred or the impending expropriation became public knowledge and shall be paid without undue delay. The compensation shall include interest calculated on the LIBOR basis from the date of expropriation. The compensation shall be effectively realizable and freely transferable.

3. Investors, whose assets are being expropriated, have a right to prompt review by the appropriate judicial or administrative authorities of the expropriating Contracting Party to determine whether such expropriation, and any compensation therefor conforms to the principles of this Article and the laws of the expropriating Contracting Party.

4. Investors of one Contracting Party who suffer losses in respect of their investments in the territory of the other Contracting Party owing to war, a state of national emergency, insurrection, riot or other similar events, shall be accorded by the other Contracting Party, treatment no less favourable than that accorded to investors of any third State. Any resulting compensation shall be paid without undue delay and shall be freely transferable.

Article 5

Transfers

1. Each Contracting Party shall guarantee to investors of the other Contracting Party free transfer, without undue delay, in a freely convertible currency of payments in connection with an investment, in particular:

- a) the capital and additional amounts for the maintenance or extension of the investment;
- b) gains, profits, interest, dividends and other current income;
- c) the proceeds from total or partial liquidation of the investment;
- d) funds in repayment of loans regularly contracted and documented and directly related to the investment;
- e) compensation provided for in Article 4;
- f) the earnings of nationals of one Contracting Party who are allowed to work in connection with an investment in the territory of the other.

2. Transfers in a freely convertible currency shall be effected without undue delay in accordance with procedures established by the Contracting Party in whose territory the investment was made.

3. The Contracting Parties undertake to accord to the transfers referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article treatment as favourable as that accorded to transfers in connection with investments made by investors of any third State.

Article 6

Subrogation

1. If one Contracting Party or its designated Agency ("the first Contracting Party") makes a payment under an indemnity given in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, ("the second Contracting Party") the second Contracting Party shall recognize:

a) the assignment to the first Contracting Party by law or by legal transaction of all the rights and claims of the party indemnified, and

b) that the first Contracting Party is entitled to exercise such rights and enforce such claims by virtue of subrogation, to the same extent as the party indemnified.

2. The first Contracting Party shall be entitled in all circumstances to the same treatment in respect of:

a) the rights and claims acquired by it by virtue of the assignment, and

b) any payments received in pursuance of those rights and claims,

as the party indemnified was entitled to receive by virtue of this Agreement in respect of the investment concerned and its related returns.

Article 7

Disputes between One Contracting Party and an Investor of the Other Contracting Party

1. Notice of a dispute concerning investment between one of the Parties and an investor of the other Party shall be given in writing. This shall include a detailed statement by the investor to the Contracting Party in whose territory the investment was made. The Parties shall, if possible, endeavour to settle their differences by means of a friendly agreement.

2. If such dispute cannot be settled amicably within six months from the date of the written notification provided in paragraph 1, the dispute, at the request of either party and at the choice of investor, shall be submitted to:

- an ad hoc court of arbitration, for arbitration in accordance with the Arbitration Rules issued in 1976 by the United Nations Commission on International Trade Law¹ (UNCITRAL); or to

- the International Center for the Settlement of Investment Disputes (ICSID) established under the 1965 Convention on the Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of Other States,² for arbitration under ICSID Rules of Procedure for Arbitration Proceedings if both of the Contracting Parties have acceded to the Convention.

3. The arbitral decisions shall be final and binding on both parties to the dispute. Each Contracting Party shall execute them in accordance with its laws and in accordance with the 1958 United Nations Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards³ (New York Convention), if the Contracting Parties are members of that Convention. The arbitration shall take place in a State that is a party to the New York Convention.

Article 8

Disputes between the Contracting Parties

1. Any dispute between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement shall, as far as possible, be settled through the diplomatic channels.

2. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of the dispute between themselves, the latter shall, upon the request of either Contracting Party, be submitted to an Arbitral Tribunal.

3. Such an Arbitral Tribunal shall be constituted for each case in the following way. Within two months from the date on which either Contracting Party receives from the other Contracting Party a request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one arbitrator. These two arbitrators shall together, within a further two month period, select a third arbitrator who is a national of a third State. The third arbitrator, once approved by the two Contracting Parties, shall serve as Chairman of the Arbitral Tribunal.

4. If the Arbitral Tribunal has not been constituted within the periods specified in paragraph 3 of this Article, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court

¹ United Nations, *Official Records of the General Assembly, Thirty-first Session, Supplement No. 17 (A/31/17)*, p. 34.

² United Nations, *Treaty Series*, vol. 575, p. 159.

³ *Ibid.*, vol. 330, p. 3.

of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party, or is otherwise prevented from discharging this function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of either Contracting Party or if he (she) too is prevented from discharging the said function, the member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

5. The Tribunal shall determine its procedure subject to the provisions of this Agreement and international law. The Tribunal shall reach its decisions by a majority of votes. The decisions of the Tribunal are final and binding upon each Contracting Party.

6. Each Contracting Party shall bear the costs of its own member of the Arbitral Tribunal and of its representation in the arbitration proceedings; the costs of the Chairman and remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The Arbitral Tribunal may, however, decide that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties and such award shall be binding on both Contracting Parties.

Article 9

More Favourable Provisions

If the domestic law of either Contracting Party or obligations under international law, existing at present or established hereafter, entitle investments by investors of the other Contracting Party to treatment more favourable than that provided by this Agreement, such treatment shall prevail.

Article 10

Consultations and Exchange of Information

Upon request by either Contracting Party, the other Contracting Party shall agree promptly to hold consultations on the interpretation or application of this Agreement. Upon request by either Contracting Party, information shall be exchanged on the impact that the laws, regulations, decisions, administrative practices or procedures or policies of other Contracting Party may have on investments covered by this Agreement.

Article 11

Amendments

At the time of entry into force of this Agreement or at any time thereafter the provisions of this Agreement may be amended in such manner

as may be agreed between the Contracting Parties. Such amendments shall enter into force when the Contracting Parties have notified each other that all necessary constitutional formalities for the entry into force have been completed.

Article 12

Entry into Force, Duration and Termination

1. This Agreement shall enter into force on the date when the Contracting Parties have notified each other that all necessary constitutional formalities for its entry into force have been completed.

2. This Agreement shall remain in force for a period of fifteen (15) years. It shall continue to be in force thereafter until the expiration of twelve months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice of termination to the other.

3. With respect to investments made prior to the effective date of termination of this Agreement, the provisions of Articles 1 through 11 shall remain in force for a further period of fifteen (15) years from such date.

Done in duplicate at *Vilnius* on *February 7, 1996* in the Lithuanian, Latvian and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergences, the English text shall prevail.

For the Government
of the Republic of Lithuania:

For the Government
of the Republic of Latvia:

¹

²

¹ Povilas Gylys.
² Valdis Birkavs.

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE
LITUANIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE
LETTONIE RELATIF À LA PROMOTION ET À LA PROTECTION
DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République de Lettonie, ci-après dénommés les Parties contractantes,

Désireux de renforcer la coopération économique dans des conditions mutuellement avantageuses,

Déterminés à créer des conditions favorables aux investissements des investisseurs de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante,

Reconnaissant que l'encouragement et la protection réciproque des investissements sur la base du présent Accord sont de nature à stimuler l'entreprise individuelle et contribueront à accroître la prospérité dans les deux Etats,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

DÉFINITIONS

Aux fins du présent Accord :

1. Le terme « investissement » s'entend des avoirs de toute nature investis par l'investisseur de l'une des Parties contractantes sur le territoire de l'autre Partie contractante, étant entendu que l'investissement doit être effectué conformément aux lois et règlements de l'autre Partie contractante, notamment mais non exclusivement :

a) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous autres droits réels, tels qu'hypothèques, servitude et nantissements, et droits similaires;

b) Les actions, les parts ou autres intérêts dans des sociétés;

c) Les créances sur les liquidités, utilisées pour créer une valeur économique, ou sur des prestations ayant une valeur économique;

d) Les droits d'auteur, les droits de propriété industrielle (tels que les brevets, les marques de commerce, les dessins et modèles industriels, les raisons sociales), le savoir-faire et la clientèle;

e) Tout droit d'exercer des activités économiques conférées par les autorités de l'Etat, y compris les concessions relatives à la prospection, à l'extraction et à l'exploitation de ressources naturelles.

¹ Entré en vigueur le 23 juillet 1996 par notification, conformément à l'article 12.

Toute modification de la forme sous laquelle les avoirs sont investis n'affecte aucunement leur caractère d'investissement sous réserve que la modification ait été effectuée conformément à la législation du pays hôte.

2. Le terme « investisseur » s'entend :

a) Dans le cas de la République de Lituanie :

- i) Des personnes physiques qui, aux termes de la législation de la République de Lituanie, sont des ressortissantes de la République de Lituanie;
- ii) De toute entité constituée en vertu de la législation de la République de Lituanie et enregistrée sur le territoire de la République de Lituanie, conformément à ses droits et règlements;

b) Dans le cas de la Lettonie :

- i) Des personnes physiques possédant la nationalité de la République de Lettonie, conformément à sa législation;
- ii) Des personnes morales, y compris les sociétés, les compagnies, les associations commerciales et autres organisations qui ont leur siège sur le territoire de la République de Lettonie et sont organisées ou constituées en vertu de la législation de la République de Lettonie.

3. Le terme « revenus » s'entend de tous les montants réalisés au moyen d'un investissement, en particulier, mais non exclusivement, les profits, plus-values, intérêts, dividendes et redevances.

Les revenus résultant de l'investissement et du réinvestissement jouissent de la même protection et du même traitement que l'investissement.

4. Le terme « territoire » s'entend :

a) Dans le cas de la République de Lituanie, du territoire de la République de Lituanie, y compris les eaux territoriales et toutes zones marines ou sous-marines sur lesquelles la République de Lituanie exerce, conformément au droit international, des droits aux fins de prospection, d'exploitation et de conservation des fonds marins, de leurs sous-sols et des ressources naturelles;

b) Dans le cas de la République de Lettonie, le territoire de la République de Lettonie ainsi que ses zones maritimes, y compris les fonds marins et leurs sous-sols adjacents à la limite extérieure des eaux territoriales de l'un des territoires ci-dessus mentionnés sur lesquels la République de Lettonie exerce, conformément au droit international, sa souveraineté aux fins de l'exploration et de l'exploitation des ressources naturelles desdites zones.

Article 2

PROMOTION ET ADMISSION DES INVESTISSEMENTS

Chacune des deux Parties contractantes encourage les investisseurs de l'autre Partie contractante à effectuer des investissements sur son territoire et accueille ces investissements conformément à sa législation et sa réglementation.

Article 3

PROTECTION ET TRAITEMENT DES INVESTISSEMENTS

1. Chacune des Parties assure à tous moments un traitement juste et équitable à tous les investissements réalisés par les investisseurs de l'autre Partie contractante ainsi que leur sécurité pleine et entière et leur pleine protection sur son territoire.

Aucune des Parties contractantes ne préjudicie, par des mesures injustes ou discriminatoires, la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance ou la liquidation desdits investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante.

2. Chaque Partie contractante, sous réserve de ses lois et des accords internationaux, accorde aux investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde aux investissements effectués par les investisseurs d'un Etat tiers.

3. Les dispositions du présent article ne seront pas interprétées comme faisant obligation à une Partie contractante d'étendre aux investisseurs de l'autre Partie contractante les avantages, préférences ou privilèges étendus aux investisseurs d'un Etat tiers résultant :

a) D'une union douanière, d'un marché commun, d'une zone de libre-échange, d'une union économique ou de toutes autres formes de coopération économique régionale future ou existante;

b) De tous avantages reconnus en vertu d'accords futurs ou existants relatifs à la double imposition ou de tout autre accord relatif à la fiscalité.

Article 4

EXPROPRIATION ET COMPENSATION

1. Aucune des Parties contractantes n'exproprie, ne nationalise ou ne prend des mesures similaires (ci-après dénommé l'« expropriation ») visant les investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante sur son territoire à moins que :

a) Les mesures d'expropriation ne soient prises dans l'intérêt public et dans la légalité;

b) L'expropriation ne soit pas discriminatoire;

c) L'expropriation fasse l'objet d'une indemnisation rapide, effective et adéquate.

2. L'indemnisation visée à l'alinéa c du paragraphe 1 ci-dessus doit correspondre à la valeur marchande qu'avaient ces investissements immédiatement avant la prise des mesures d'expropriation ou avant que lesdites mesures ne soient rendues publiques. L'indemnisation doit être versée sans retard injustifié. Elle doit comprendre les intérêts calculés sur la base du LIBOR à compter de la date de l'expropriation et son montant doit être effectivement réalisable et librement transférable.

3. Les investisseurs dont les avoirs sont expropriés ont droit à un prompt examen de la part des autorités judiciaires ou administratives de la Partie contrac-

tante ayant procédé à l'expropriation, afin de déterminer si l'indemnisation respecte les principes énoncés au présent article ainsi que la législation de ladite Partie contractante.

4. Les investisseurs d'une Partie contractante dont les investissements auraient subi des pertes sur le territoire de l'autre Partie contractante du fait d'une guerre, d'un Etat d'urgence nationale, d'une insurrection, d'une émeute ou d'événements similaires, bénéficient de la part de l'autre Partie contractante d'un traitement non moins favorable que celui que cette Partie accorde aux investisseurs de tout Etat tiers. Toute indemnisation qui résulterait de cette situation est versée sans retard injustifié et doit être librement transférable.

Article 5

TRANSFERTS

1. Chaque Partie contractante reconnaît aux investisseurs de l'autre Partie contractante la liberté de transfert des paiements, sans délai injustifié et dans une monnaie librement convertible, relatifs auxdits investissements, notamment :

a) Les capitaux et les montants additionnels consacrés à l'entretien ou au développement d'un investissement;

b) Les bénéfices, profits, intérêts, dividendes et autres revenus courants;

c) Le produit de la liquidation totale ou partielle d'un investissement;

d) Les fonds pour le remboursement d'emprunts contractés dans le respect de la légalité, dûment documentés et directement liés aux investissements;

e) L'indemnisation visée à l'article 4 du présent Accord;

f) Les revenus des ressortissants de l'une des Parties contractantes qui sont autorisées à travailler dans le cadre d'un investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante.

2. Les transferts sont effectués en monnaie librement convertible sans retard injustifié, conformément aux procédures établies par la Partie contractante sur le territoire de laquelle les investissements sont effectués.

3. Les Parties contractantes s'engagent à accorder aux transferts visés aux paragraphes 1 et 2 du présent article un traitement aussi favorable que celui accordé au transfert relatif aux investissements d'investisseurs de tout Etat tiers.

Article 6

SUBROGATION

1. Si l'une des Parties contractantes ou l'organisme désigné par elle (« la première Partie contractante ») effectue un paiement au titre d'une indemnité accordée en raison d'un investissement effectué sur le territoire de l'autre Partie contractante (« la deuxième Partie contractante »), celle-ci devra reconnaître :

a) La cession à la première partie contractante par voie de droit ou de transaction juridique, de tous les droits et prétentions de la partie indemnisée, et

b) Le droit pour la première Partie contractante de faire valoir, en vertu de la subrogation, lesdits droits et prétentions, dans la même mesure que la partie indemnisée.

2. La première Partie contractante bénéficie en toutes circonstances du même traitement en ce qui concerne :

- a) Les droits et prétentions à elle subrogés en vertu de la cession, et
- b) Tous paiements reçus au titre desdits droits et prétentions,

auquel la partie indemnisée a droit en vertu du présent Accord pour ce qui est de l'investissement concerné et des revenus y afférents.

Article 7

RÈGLEMENT DES DIFFÉRENDS ENTRE UNE PARTIE CONTRACTANTE ET UN INVESTISSEUR DE L'AUTRE PARTIE CONTRACTANTE

1. Les différends survenus entre l'une des Parties contractantes et un investisseur de l'autre Partie contractante doivent être notifiés par une lettre contenant toutes précisions qu'adressera l'investisseur à la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'investissement a été effectué. Les Parties s'efforcent dans la mesure du possible, de régler leurs différends à l'amiable.

2. Si le différend ne peut être réglé à l'amiable dans les six (6) mois qui suivent la date de la notification écrite mentionnée au paragraphe 1 ci-dessus, il doit être soumis, à la requête de l'une ou l'autre Partie et au choix de l'investisseur :

- A un tribunal d'arbitrage spécial, conformément aux règles d'arbitrage publiées en 1976 par la Commission des Nations Unies pour le droit commercial international (CNUDCI)¹; ou
- Au Centre international pour le règlement de différends relatifs aux investissements (le Centre) créé par la Convention de 1965 pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats² pour être arbitre conformément au Règlement d'arbitrage des différends relatifs aux investissements du Centre si les deux Parties contractantes sont parties à cette Convention.

3. Les décisions du tribunal sont définitives et ont force exécutoire à l'égard des deux Parties au différend. Chacune des Parties contractantes les exécute conformément à sa législation et aux dispositions de la Convention des Nations Unies pour la reconnaissance et l'exécution des sentences arbitrales, de 1958 (Convention de New York)³, si les Parties contractantes sont parties à cette convention. L'arbitrage se déroule dans un Etat qui est partie à la Convention de New York.

Article 8

DIFFÉRENDS ENTRE LES PARTIES CONTRACTANTES

1. Tous différends qui pourraient surgir entre les Parties contractantes concernant l'interprétation ou l'application des dispositions du présent Accord sont, dans la mesure du possible, réglés par la voie diplomatique.

¹ Nations Unies, *Documents officiels de l'Assemblée générale, trente-et-unième session, Supplément n° 17 (A/31/17)*, p. 36.

² Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 575, p. 159.

³ *Ibid.*, vol. 330, p. 3.

2. Si les Parties contractantes ne peuvent parvenir à un accord dans un délai de six (6) mois suivant le début de leur différend, celui-ci, à la demande de l'une ou l'autre des Parties, est soumis à un tribunal arbitral.

3. Le tribunal arbitral est constitué dans chaque cas de la manière suivante : dans les deux (2) mois suivant la date à laquelle l'une ou l'autre des Parties contractantes aura reçu de l'autre Partie contractante une demande d'arbitrage, chacune des Parties contractantes désignera un arbitre. Les deux arbitres choisissent ensuite, également dans un délai de deux (2) mois, un troisième arbitre, qui sera ressortissant d'un Etat tiers et qui, après avoir été agréé par les deux Parties contractantes, sera nommé Président du tribunal.

4. Si le tribunal arbitral n'a pas été constitué dans les délais précisés au paragraphe 3 du présent article, l'une ou l'autre des Parties contractantes peut, en l'absence de tout autre accord, inviter le Président de la Cour internationale de Justice à procéder aux nominations requises. Si le Président est ressortissant de l'une des Parties contractantes ou s'il est empêché de remplir cette fonction, le Vice-Président est prié de procéder aux désignations requises et, si lui-même est ressortissant de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou s'il (ou elle) est lui-même empêché de remplir ladite fonction, la désignation est faite par le membre le plus ancien de la Cour internationale de Justice qui n'est ressortissant d'aucune des deux Parties contractantes.

5. Le tribunal fixe lui-même sa procédure sous réserve des dispositions du présent Accord et du droit international. Ses décisions sont prises à la majorité des voix; elles sont définitives et ont force exécutoire à l'égard des Parties contractantes.

6. Chacune des Parties contractantes prend à sa charge les frais de l'arbitre qu'elle a désigné et de sa représentation dans la procédure d'arbitrage; les frais concernant le Président et les autres frais sont supportés à part égale par les Parties contractantes. Le tribunal arbitral peut toutefois ordonner dans sa sentence qu'une proportion plus importante des frais soit prise en charge par l'une des deux Parties contractantes, et une telle décision aura force obligatoire à l'égard des deux Parties contractantes.

Article 9

DISPOSITIONS PLUS FAVORABLES

Si les dispositions du droit interne de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou les obligations qui lui incombent en vertu des règles du droit international, futures ou existantes, accordent aux investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement plus favorable que celui qui est prévu par le présent Accord, les dispositions relatives audit traitement prévalent.

Article 10

CONSULTATIONS ET ÉCHANGE D'INFORMATIONS

A la demande d'une Partie contractante, l'autre Partie contractante convient sans tarder de procéder à des consultations relatives à l'interprétation ou l'application du présent Accord. A la demande de l'une ou l'autre des Parties contractantes, il est procédé à des échanges d'informations portant sur la législation, la réglemen-

tation, les décisions, les pratiques ou procédures ou politiques administratives de l'autre Partie contractante susceptibles d'avoir des incidences sur les investissements qui font objet du présent Accord.

Article 11

AMENDEMENTS

A l'occasion de l'entrée en vigueur du présent Accord ou à tout moment par la suite, les dispositions de l'Accord sont susceptibles d'être modifiées conformément à la volonté des Parties contractantes. Tout amendement entrera en vigueur lorsque les Parties contractantes se seront fait mutuellement part de l'accomplissement des formalités constitutionnelles nécessaires à son entrée en vigueur.

Article 12

ENTRÉE EN VIGUEUR, DURÉE ET DÉNONCIATION

1. Le présent Accord entrera en vigueur à la date à laquelle les Parties contractantes se seront fait mutuellement part de l'accomplissement des formalités constitutionnelles nécessaires à son entrée en vigueur.

2. Le présent Accord demeurera en vigueur pour une période de quinze (15) ans. Il restera ensuite en vigueur jusqu'à l'expiration d'un délai de douze (12) mois à compter de la date à laquelle l'une ou l'autre des Parties contractantes aura notifié par écrit à l'autre Partie contractante son intention d'y mettre fin.

3. En ce qui concerne les investissements effectués avant la date effective de cessation du présent Accord, les dispositions des articles 1 à 11 inclus continueront de s'appliquer pendant une période de quinze (15) à compter de ladite date.

FAIT en double exemplaire à Vilnius le 7 février 1996 dans les langues lituanienne, lettonne et anglaise, les trois textes faisant également foi. En cas de divergence, le texte anglais prévaudra.

Pour le Gouvernement de
la République de Lituanie :

POVILAS GYLYS

Pour le Gouvernement
de la République de Lettonie :

VALDIS BIRKAVS